ԿԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին ի Կ. Պոլիս համար 180 ղր.
» Գաւառաց » 10 ՄՃ.
Վեցամսեայ ի Կ. Պոլիս » 90 ղր.
» Գաւառաց » 5 ՄՃ.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 50 փր.
Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղրուշ, երկու անգամի համար 2 ղրուշ, աւելի անգամներու համար գոտ սակարկութիւն կ'ըլլայ։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գրած լրագրոց ծանրաշ ծախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյ վերաբերեալ, նամակ կամ որ եւ իցէ, գրութիւն խմբագրին... ցուցակներն պիտի ուղղուին, ի Կ. Պոլիս Մասիսի խանը, Մասիսի գրատունը։
Հանրու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 24 ԱՊՐԻԼ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գաղղիոյ քաղաքային պատերազմը խիստ ապօրինակ տեսարան մը կընծայէ այսօր։ Ցանուն հանրապետութեան եւ քաղաքային ազատութեանց փարիզեցւոց մղած պատերազմին մէջ՝ ամենէն սիրելի հակառակորդք նոյն իսկ հանրապետականք են երկու բանակի բաժնուած. երկուքն ալ զէնքը կամբառնան ու կը դատապարտեն իրարու կործանիչ հանրապետութեան, իբրեւ թշնամի ազատութեան, մէկն կը ծառայէ միահեծանութեան, միւսն ալ կը ծառայէ չափաւորութեան։ Երկուքն ալ նպատակը նոյն, միջոցները տարբեր։ Հետեւաբար կռիւն սկզբանց եւ նպատակի մէջ չէ, այլ միջոցներու։ Զանազան հանրապետականք, ազատ միտքի հաւասարութիւնը, եղբայրութիւնը, օրինաւորութիւնը ընդունած են միշտ. իսկ միւսները հանրապետականք՝ բռնութիւնն ընդունած են. ազատութիւնը պարտադրել կարծած ժամանակնին՝ նոյն իսկ ազատութիւնը կը բռնաբարեն։

Այս երկու կուսակցութեանց կռուին մէջ ունեցած հակառակութիւն կամ մանաւանդ բուռն ատելութեան վրայ գաղափար մ'ունենալու համար՝ արժան կը համարինք երկու կողմանց թերթերէն մէկ մէկ հատուած թարգմանել։

« Փարիզի ազատականութեան Գաղտնական Արագրին ընթերցողին կըսէ. Հանրապետական միջոցն լրագիրը, միանգամայն համաձայնէ է եւ օգտակարին կը ցուցնէ թէ ի՛նչ վիճակի կրնան հասնիլ արդարութիւնը, պարկեշտութիւնը, ազատութիւնը մէկ խօսքով հանրապետութեան եւ որ իրեն անուական ընկերութեան հիմնական սկզբունքները, երբոր քանի մը անկարգ մարդոց խմառութեանցը մատնուին, որոց քով քաղաքական ըմբռնման չգոյութիւնը կամ խանգարումը քաղաքական անձնութեան չափ անչափ կը զարնէ. կարելի չէ երեւակայել թէ ինչ ծաղրական կամ ահագին ցնծութիւններ կրնայ ծնանիլ՝ չնահանջ բնազդմանց, անյագ փառասիրութեանց, ամենակալ սնոտիութեանց, եւ բռնութեամբ արատակեցութեամբ իրար գերազանցելու պիտոյքին գրգռելով նախանձորդութեանց միասնաբար խառնուելէն։ Պէտք է աչքերնիս ու կարգով այդ դերասաններէն ըլլած բաները։ Առանց սաստ մարդ չըլլալով հաւատալ այնչափ անմտութեանց, այնչափ խելագարութեանց, այնչափ ապիրատութեանց։

Բանի որ իր կեանքը կամ մանուանդ անձնական հոգեվարքը կերկարէ այն կեդրոնական ընկերութեան գործադրական մասնաւորներու ձեռօք Փարիզի մէջ ստած հասարակական իշխանութիւնն իրարու վրայ կը բարդէ բռնութեան ու կամակորութեան ամեն ծայրայեղութիւնները՝ որոց մէջ կրնայ իյնալ անմիտ եւ անփորձ գիշխանութիւն մը։ Այս ժամուս՝ արդէն իր զօրութեան հասածին չափ բանտարկուած կամ քննուած է ամենէն էական ազատութիւնները, զանոնք՝ որ ապրին հանրապետական մասն անկապտելի պաշտպան ու պահպանելէ ամեն կայսրութեան օրով. եւ զօրս իբրեւ նոյն իսկ ընկերութեան հիմունքը կը ճանչնան. ազատութիւն ընդհանուր քուէարկութեան, ազատութիւն մամլոյ, ազատութիւն կրօնի, ազատութիւն աշխատութեան, իրաւունք սեփականութեան, եւ այլն. Հասարակականք այս ամեն ազատութիւններն ու իրաւունքները կը հռչակեն՝ իրարմէ զատելի եւ իրարմէ անմիտ հրամաններով. կառավարութիւնները որքան ալ անմիտ են որ իրենց պէտ չառնելի, գէշ քաղաքական է։ Բազմաթիւ լրագիրներ բռնութեամբ ջնջուած կը գրեն քաղաքային պատերազմի համար, եւ զանոնք իրենց կամաց հակառակ զինուոր ընել կուզեն, զայնք զի այդ մարդոց բոլորովին կամաց դէմ իրենց յաւելցած մեղադրանքի ազատամտութիւնը պաշտպանեն. Բնաւ եւ ոչ մի զարմանալ այն նշանակութեան արժանի բաղադրութեան վրայ զոր հասարակական ժողովին անդամները տուած են, իրենց քաղաքական անկեղծ յանգրձնաբար բանադրած իրաւանց համար աւելի խոհեմ եւ աւելի անհետեւ լինելով քան զիրենց պաշտօնակիցները։

Այս կերպով է որ Փարիզի հասարակական ժողովին հրամանագրաց անդամներէն կրաւնքի հասած է. Ցանգմէ մէկը Գ. Շարլ Միբլար հիրանէական պատճառաւ կը ցուցնէ իր հրաժարման։

« Ամեն բանէ առաջ բացարձակ ազատութեան մարդ ըլլալով եւ ամեն գերիշխանութիւն մերժելով, թէ՛ մէկ մարդէ գոյ եւ թէ՛ հասարակական մարմնոյ մը գործ ըլլալ, փակուած խ՛մ բոլոր կենաց մէջ պաշտպանած սկզբունքս ամեն բանէ։

« Չհամաձայնական է այս եւ պարզ կեցոյց դիկտատորութեան, որ մաքրումնութիւնն ու արդիւնաւորութիւնը ինչ ազատութեան յանձն փարիզի հասարական ժողովին վրայ։

« Իրենց հանգիտելի որ մեծամասնութեան կառավարութեան [ձեւ մը հաստատել ուզեն՝ անոր սկզբանց վրայ յենլով։ Բայց երբոր նոյն սկզբունքը բռնաբարելով սկսին, երբոր օրինական համար՝ հանրապետութեան հիմնելուցին, որոյ սկզբնաւոր խարխափին ազգին ընդհանուր քուէարկութիւնն եւ ազատ հաւանութիւնը միայն կրնայ ըլլալ ապահովել, բնութեան կերպովս նսեմացնել զիս ճշմարտութեան գէմ. բանտարկողնեն, ինչպէս անոր ամեն ազատութիւնները, որոց պատերազմ ըլլալով ալ ամեն օրինականութիւնները, որք բռնակիչ ծագած մտահոգութեան ամեն գրաւոր կործանումներէն հետ եւ գերագոյն են, անհրաժեշտ ազդեցութեամբ տկար եւ երկրորդականօրէն փոխ մ'է, զոր եւ ոչ իսկ հնարին է երազել։

« Արդ՝ ճշդիւ այս բանն բրած են քաղաքաբաղաքական ապարանը (ՕԹէլ Տը Վիլ) գրաւող ապստամբապետականք Հանրապետութիւնը՝ հիմնելու պատրուակաւ՝ կը ձգեն անհնարին ընել՝ անոր անտանելի գործած ապերասանութիւններով, որոց դէմ եղանակաւ հանրապետականք չպարտիսցին ամենայն զօրութեամբ բողոքել. յանուն այն սկզբանց՝ որոց յարեալ են, եւ զորս պաշտպանել պատիւ կը համարին իրենց։

« Փարիզ ցուցաց որ ինքն թաղին ամեն 'ի պատուանդոր է աւելական կառավարութիւն մը հիմնելու։ Հասարակական իշխանութեան մարդկային ծանրանոր ընելու կարծիքը անձին իրենց վրայ, եւ իրաւանց կամ օրինաւորութեան խղճմտութիւնը չարդէլու զինեւը։ Բայց հասարակածաւալ 1793ի յեղափոխականները գերագոյնելու կարծիքը չունին, որոց դէրն այլայլեալ օրինակներն են միայն իրենք ինչ աւելինք ունեցան այն ժամանակի ծայրայեղութիւնները ու ահեղութիւնները հանրապետութեան արժան մէջ խեղդեցին, եւ անխղճութեամբ առաջադրած Գաղղիան կայսերական բռնապետութեան գիրկը ձգեցին։ Անհրաժեշտ պատմութեան մը Մորուցեն առնումը ունեցաւ ինչ ըրաւ։ Ամեն գիտատորութիւններն իրար կարծեն, եւ ամենն ալ գալով էին սպածնելու մը դիկտատորութեան մը՝ որ զոյն կրոյ մը զանգուածն ամեն ու աւերումն չկենի։

« Եթէ երկիրն ազգամաւութիւնն ու կարգը, եթէ իր անձին պաշտպանութեան բնազդմամբ վերջապէս չյաղթէ այս ուղեկից անտարբեր մեղ ընծայող մխտապոտութեանց, հանրապետութիւնը պիտի կորսնցնէ, ու շատ չանցած կրնայ բաւել թէ կորսուած կը վերահաստատուած է։

« Գոնէ այդ միտ նախատինքն եւ այդ նոր գծպատդութիւնը խնայուի մեզնէ։»

Աչատակիկ Փարիզի հասարակական լրագրոց անուղ գլուխներէն ալ մէկ երկու օրինակներ։

« Մեկ Ցամի Ցուգա Խոհարիտա Սատրին Ներսիսեան ներկայ Փանէ Ցուա (կարմիր գտակ) լրագիրը, առինք Ցուգ.ան զրպարտել է։

« Իրբր ոստիկանն իր անցը մատնեց, բռնագրաւութենէն ինքզինք կըխնայ։

« Ո՛չ է այդ Թյոււորական բռնաւութիւնը, որ գիտէին իր անեն ցեղինքէն ու զհեռանալ Թոքրեաց ինքնին սա աշխարհամասնէ, եւ ամենն ալ անմնակալ կաշնեցեալ փնտրեցուցանեն ասդիներնին եւ հրամանք տուին. Այս այն ալ առանց զբոսնելու ընել իր խեղճ ծառայեցելն անհնարինը։ Իրենց իշխանութեան խափանել ամեն զանազանութիւնը դիմակազ ուղղակի գիտեն, եւ իր բռնաւ թէպէտ մեր դէմ կը ժողուէ։

« Ինքզինք կոխէ . . . այդ մարդ. . . Թերեւս Թիէրի կամ Գամպեթթայի պարանոցէն . . . Բայց իրաւցնէ ինքզինք կախել չկրնար. փակէ զի հարմարագոյն բարեկարգ է։

« Լաւագոյն կը համարի այդ զործը միշտ զայ։

« Այս ալ իր մասնակցութեան երեսուն արծաթը կը չուշսնէ։»

Գ. Թիէրոի ալ հետեւեալ կենսագրութիւնը պատմելով Գ. Թիէրի տասնաչորս կոչէութեանց։

« Ցայտնի է որ Գ. Թիէր վերջապէս բարեկարգ 'ի վեր' ի վիճակ խմբագրէ ասմութ է. ամեն ինչ յիշելու համար Արգոբեւ. գրիւով ծերուկ մը մեծին կրնայ փարիզի ... մինակ միաբանութեան պատգամը օրինաւոր այն պատասխանը տալ որը վրայ ամեն մարդ անչափ կը ծիծաղէր։ Գործիքներուն վրայ։

« Արդ, որովհետեւ վերջապէս մէջ խոսք ասով փախանէ զայլ կրնայ հանել՝ իր հրապարակէն եւ իր վրայ փարիզի ժողովուրդն քաղաքացոց հասկնալ կուզէ, մեզ ալ մեր պարտաւորքն պիտի առաջարկենք իրեն, ինչպէս որ ինք իրենները առաջարկեց։

« Պէտք է մեր հետ մահէ վճռած. կալեսքէ, միլ Ֆաւր, Պիքար եւ Վոլէ—Միլիոնի, որ գոյր գոյր հրաժարել կապած մեր ամենէն անդամոց մինչեւ Շամպ-Էլիզէի բոլորակէտը։

« Անի մեռ կուզէ սրբակրաց պեղակլ հարազատ ամերիկն ազատելու արդարն զօրաց սրտերը, կանայքը, հայրերն ու եղբայրները այն ժամանակ հոն պիտի պաշտպանեն, եւ հետ որին՝ քանդուի մեր բոլոր անոյց ծառայ՝ այդ կաթուածներն անօրէն անհաստին պիտի յանձնուին, հրամանն տալով որ ինչ ալ ընեն ըսեն անոնց։

« Իսկ եթէ որձակին ու յաղթանակը քաղաքապետական ապարանքը մանել ուզէ, խօսք կու տանք որ յարգել զինքը։

« Այս մեր վերջնագիրը։ Համոզուած ենք որ Գ. Թիէրի գոյն ընդունած օրը փարիզ զինքը վար պիտի դնէ։»

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 3 մայիս առաւօտ։

Հանրապետի սիւնին քանդումը մայիս 8ին պիտի կատարուի 'ի ներկայութեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նիստը, որ տեղի ունեցավ մարտի 3-ին, քննության առավ հետևյալ օրակարգը.

1. Հայկական ՍՍՀ 1938 թվականի պետական բյուջեի մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ ֆինանսների ժողկոմ ընկեր Ա. Ա. Գրիգորյան։

2. Հայկական ՍՍՀ 1938 թվականի պետական պարտքային գրքերի թողարկման մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ ֆինանսների ժողկոմ ընկեր Ա. Ա. Գրիգորյան։

3. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության ընտրությունների մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

4. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահի ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

5. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության անդամների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

6. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության քարտուղարի ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

7. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

8. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

9. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

10. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

11. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

12. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

13. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

14. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

15. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

16. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

17. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

18. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

19. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

20. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

21. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

22. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

23. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

24. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

25. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

26. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

27. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

28. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

29. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

30. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

31. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

32. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

33. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

34. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

35. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

36. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

37. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

38. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

39. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

40. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

41. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

42. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

43. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

44. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

45. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

46. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

47. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

48. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

49. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

50. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

51. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

52. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

53. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

54. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

55. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

56. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

57. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

58. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

59. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

60. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

61. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

62. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

63. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

64. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

65. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

66. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

67. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

68. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

69. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

70. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

71. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

72. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

73. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

74. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

75. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

76. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

77. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

78. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

79. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

80. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

81. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

82. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

83. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

84. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

85. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

86. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

87. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

88. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

89. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

90. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

91. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

92. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

93. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

94. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

95. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

96. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

97. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

98. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

99. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

100. Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության կազմում Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրության մասին։

Զեկուցող՝ Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ ընկեր Ա. Ի. Ղուկասյան։

ժողովուրդը խաղաղ կը հնազանդ լռելու պարտաւոր։

Աշխարհ Մասիս, կարելի է ըսել թէ ամենայն չար բառած եւ յանախակի կրկնուած ու գրուած բաներ են, ինչ ալ ըսենք նոյն ըսելիք այն չէ, կրաւորնը ուժէ չար անցած կրկնուած է թէ զգացմունքը յայտ գործ են, ըսենք ամեն մարդ ասելու թէ մեծ կրթեալ թէ անկիրթ, մի եւ նոյն խօսքը կրկնած են եւ կը կրկնեն, ասանց հարկէք իրենց վրայ անդրադարձ ակնարկ մը ձգելու, ասանց հնազանդելու թէ Պոլիս ինչ անձակ լռելու հապարդ է, ինչ բանի վրայ կը կարծեն թէ լուսաւորութիւնը, եւ թէ ո՛ր է Պոլսեցւոց լռելը մտաց լռելը գործերը։

Պոլսոյ մեր թերթոյ ոչ մեծ մի անդամ կենդանութեան աղբիւրն է, ինչ աւելի եւ կենդանի լինի, բնական է որ մեր անդամներն եւս կենդանի եւ առաջ կը բերեն, իսկ ընդհակառակն՝ եթէ հիւանդ եւ տկարացեալ, անդամներն եւս հիւանդ կը լինին։ Պոլսոյ լուսաւորելի հիւանդ են, այլեւ են, խաւարի մէջ են, արդեօք իրենց սիրտ աւելի է ․ իրենց կեդրոնը եղող Պոլիսը կամ Պոլսեցիքը գիտեն եւ լուսաւորելի են․ (ամենայն մեծ գիտութեան կամ լուսաւորութեան առաւելագոյնութիւն է եւ անձին ճանաչողութիւնը)։ Այս հարցմանց լուծման մէջ է գտնուած մեր ազգին քաղաքականութեան յոյսը․ ինչ ասանց ալ գիտենք այն ամէն գրուածոց եւ ամէն երկրէ հեռացեալ որ վիճակեցին գաւառացւոց յառաջադիմութեան մը մէջ կը հնչուին, եւ ասանց ամենայնութեան կամ փորձեան իրաւ թէ Պոլսեցիք գաւառացիներէն աւելի հիւանդ են, անզգամացեալ են (բաղդատութեամբ կամ), վասն զի Պոլսեցիք կենաց եւ ընթացքը մէջ աշխարհ թերութիւններ չունի որը ամենայն զեղծուած ծանօթացեալ մաքրելոց հինայ փառաց եւ բարոյ մէջ չեն անձնաւոր ընտանեկան կենաց մէջ փոխանակ սրբութեան ճշմարտութեան, զեղխ անձնաւորութիւնը կը տիրէ․ յարգանքն ու պատկառանքը մեծ մասամբ ջնջուեր են, (բաղդատութեամբ կամ) եւ պարզմտութիւնը անզգամ կերպով մեծ բարերը բանս է։ Այս ամէն մէջէն աղտեղութեան ծնունդն են։ Պոլսոյ մէջ եղած գործոց չարութիւնը Պոլսեցիներուն լուսաւորութեան ու բարեկարգութեան ապացոյց չէ, եւ մանաւանդ բան մ' ազնուութեան մը չունի գտնուող մէջ՝ եղած մեկ կամ երկու գործերն․ քանի որ այն յարկերու մէջ կարեւորագոյնն աւելի կարեւորն հաց կը տարուի, քանի որ այն գործողներէն փոխանակ հաւանելի մարդկի յառաջ գալու՝ (ազնուագոյն[*]) յառաջ կու գայ․ քանի որ այսպիսի մշակութիւններն աւելի մարմին մշակութեան հաց կը տարուի մէկ խառնըւած քանի որ գործողները փոխանակ ճշմարիտ Հայեր առաջ բերելու, տարբերակ խառնուածներ կը փոխեն, Այս ամենը գաւառացւոց ներքուտաշխատութեան եւ մեղադրելի աչքէ ալ լուսաւոր պատուչն է։

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՇԻՐԱԿԵԱՆ ՊԱՐՈՆ.

ԱՉԳ Ս

ԱՌԱՔԵԼ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԵՒ

ՃԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ամսոյ 25էն սկսեալ մինչեւ վերջ յաւուրմենայ քննութիւն ըլլալ վարժարանիս աշակերտաց. ուսոյ իր նմանակարութիւնը կը ծնդրէ որ Մեծապատիւ Ձեռքը եւ Պատուելիներ բարեհաճին իրենց ներկայութեամբը վարժարանս պատուսել։

Քննութիւնը գասախօսութեանց 2 ամանակացչին համեմատ ըստ կարգէ Գիրքը առաւօտեան ժամը 1.40էն կսկսի եւ կեսկերեան ժամ 9ին կը վերջանայ։ Մինչեւ կէս օր երեք դաս կայ, իսկ կէս օրէն ետք երկու դաս. իւրաքանչիւր դասի տեւողութիւնն է մէկ ժամ, դասերու մէջ 10 վայրկեան հանգիստ։

* Ազգը կարէն ներած կամ կարելին իր կատարելագործ ընդունել, հարկաւոր խնամակներ եւս կը գտնուին ազգին մէջ։

գիտու կէս աւուր գասէն՝ հաց ժամ մը կը տրուի։

---

28 օգոստ 1871 Պետերբուրգ

. . . Խմբագիր Մասիս պատուական լրագրոյ.

Անհամբերութեամբ Արարատի Պատրիարքի Հայոց մեծ գործն արդ այնքան մարտաց բարձման համար մեծապատիւ մասնիկով ձգելը թերթ եղած էր, ինչպէս յայտնի է ալ (17 օգոստ) նոյն ամսոյ Պետերբուրգ գտանելով Մայրաքաղաքում երկսեռ վարժարանին ալ նշանակութիւն ընծայելով իր հանգուցեալ որ թէ աշակերտը եւ թէ աշակերտուհիք գործողները աղ կարողը եւ ուրախ ուղղեցնելով պատուականն նորին Սրբազնութեան ընդհանուր այցելութեանը։

Ձեռ այցելութեան աշակերտը եւ աշակերտուհիք եւ աղքատանոցը ամենայն վարժարանին՝ աղջկանց պաշտոնյայ մեծամասն հնչեցանք եւս մեծանալուն նպատակին՝ մէջ գիտնականութեան մի ընծայ 273 ռուբլի գումար մը նուիրեցին։

Բայց յայտնեմ երբ Սրբազան Հայրիկն օրհնութեամբ վարժարանին ալ այցելու, ուրիշ 'ի մասնաւորի փափաքելով որ իրենց ձեռքը յանձնած ամենայն գործուած մի փոքր պարտուցի նորին Սրբազնութեան քովը խոնարհաբար ընծայեցին հարկաւոր Արժանեաց աղքատանոցին՝ գեղարեստ երկնքավորագ Արժէն մի բաժանել վրայ յանձնած։

Նորին Սրբազնութիւնն ալ իւր բարձր գոհունակութիւնը յայտնելով եւ իւր քաղցրահամ օրհնութեամբ երկսեռ աշակերտներն ալ խրախուսելով յԱստուածպաշտութիւն՝ յՄարդասիրութիւն եւ յԱշխատասիրութիւն, մեծամեծ գոհունակութեամբ մեկնեցաւ վարժարանէն։

Երկու օրէն ետքը նորին բարձր Սրբազնութիւնն ալ աշակերտաց եւ աշակերտուհեաց ուղղեալ երկու թերթով կը նամակներով յորդորելու զնոսին իրենց այն ազատասիրական ընդհանուր ջանից 'ի ժամանակութենէ սերել են ամէն իրենց փափաքն պատրաստ մէջ։

Այդ՝ ուսումի մեծավ օրհնութեամբ նամակայ պատուէրները ձեր Սեծապատուութեան ուղղելով՝ փառք եմ ձեր պատուէրը լրացուցեալ էջերուն մէջ հրատարակելու յնորհ կընէք։

Համեստ ընդունեցէք խորին յարգանացս հաւատիքը։

Ծ. Ա.

Սիրելի Մասնագէտ։

Քանի քաղցր եւ անոյշ է այն հրաշալի պատուէրները, զորս պատրաստելու նորագոյն ծառերէն կը բաղէ, եւ տարի այս կեանքին օրին նոր մանուկներն աստիճանաւորը համար հասնելն կենդանի այդ նորահաս եւ ալ գեղեցկութեան նախանձելին է, որ պատրաստիլ անապատութեան նկան կատարեալ։

Թէեւ եղբայրի գրոց գործոց փառքերն մէջը ծաղկացած մեծ գաներ, մէկ ասոյց կամ գեղեցիկ ձեռք, որ ձեր կետարոն կարելի բարդէն անխառն խաղալով ազգին ընծայեցի։

Այս ինչ արդեօք, գովանեկ եւ պատմել ազգին մարմնոյն վերայ, որ պարապ գրեան ծանրութիւնէն ծեր ու բաղդուած էր, եւ դրան սան կենցելով ծածկելով կենդանութեր դէմ յառաջ երթայ, եւ բարձերը չէին ուներ։

Մեծ խորհրդածութիւն ինչ որ ձեռն պատ, եւ ձեր անուան բարձրէներով հազար բարութեանց հեռ միայն՝ վերջանալն կարելի անմեռ 'ի մի հոգի գրոցն այն քարը՝ որ յաւաջանդիսութեան ուղին փակած էր։

Մանկունքն, խոր զգացմամբ աղաւարեցինք ձեզ եւ համայն ազգն գործին վրայ գործ չեմ կարող բացատրել։

Ձեր այս նուէրը ընդ մեր մէջ․ մի ուրախ ալ ձեր աշխարհին եւ Աստուածածնին առաջ իրենց աղքատ յաւէտ յիշատակ, եւ մեր անուան անմահանութեան համար մեր սերունդներուն զաւակներուն մէջ, թէ մեռածներ զորս ուսուցիչք այն ինչ գիտ ժառանգութեան մը այնքան նորածնած էին անդին հրաշալիք ինն պատրաստեցին։

Ուսում կաղցրեթէ Ձեզ հանդերձ, Հայոց ծառէր, որ Ցեղուն արհեստութեան այն կենդանատարր ցոյն լինել եւ ծառայի այդ պատարագներէն կը յորդեցիք կեանք եւ պարտաւոր լինեցեք եւ պատուելի ձեր կամքն։

Մեր անմահունակ ձեր
լուսաւորիչներ

1871 օգոստ 24
Թիֆլիս Հայոց

ԽՈՐՏԵԱՆ
ՀԱՅՈՒԹԻՆ

Ռուսաստանէն Բրիտոս։

Նոյն իսկ ձեր պատահոտացուցած ձեռաց հրատարակեցէք նորայն Արծիւ մի նոր ծիծեռնիկ Վասպուրականի Արծուային Թ։ նոյ նուէրը հնաւորան մէջ ծնուցած հաղար տարուան ծառ այնպիսի մատակուիս 'ի լուս բերելով զիս Բիւզանդիոնին կը հանէ, եւ կը վառէ մինչ 'ի հոգիոյս ազնիւն։

Ձեռնամ կատար մը վրայ ծանակալ արծիւ մը նկարելով զիս մի մեկնեցէք թէ սիրելի հայուն իմ պատուր սիրու, զոր որ նկարեցէք էք Մայր քնել ժառանգներու սրտին մէջ նկարեցէք․ Վարդանեան նկարեցէք, այժմեան նկարեցէք 'ի Թոխ նկարեցէք այդ իմ նորընծայ Արծիւ։

Այն եւ այսպէս կը հասատամ՝ թէ ոչ որ կարող է այդ փառաց մեծ պատ Արծուոյն Նոր կեանք տալ, բայց միայն զուշ պատրաստականութեան մարդոյ։

Այնքան մեր պարտքը՝ թէ Արծիւ կը ծերանայ եւ զարդանայ կենդնի անկէ նորոգմանը կը դարձուի. սակայն է այս, եւ կը հաւատամ, ինէ հրաշափառ նորորդ ձեռք փոխադրէ Արծուոյն թեւերը գաղափարականութեան փետուրներով հրաչեն։

Հարստ հաւատնք իրրեւ սարդի տօնախ մը վառէք օրհնեալ Հայոց Նախնի այնպէս այսպէս կը հաւատամ թէ աղէկ մը փորձանքնաւորութեան կեանքը անշուշտ մարդիկ կը ծնին․ այժմանեցէք օրհնեցէք. գաղափարականութիւն սպառոյ կեանքին երկար եւ որ մի աւետման զաւակները ալիք ծնին Հայոց այժմաւերն այն օր ժամ է. յուսայ բերէք այն օրը այն է միայն մեկնաբանութիւն Հայոց եւ փառաբաւ

1871 օգոստ 21
Թիֆլիս Հայոց

ՃԱՅՐԱՆԻ

Եւ գեղեցկին գրուած նամակի մը մէջ Հնաէեալ ուսերը կը կարդանք Սեբաստիոյ հրամարալ առաջնորդ Կարապետ եպիսկոպոսի վրայ։

«Կարապետ եպիսկոպոս բարերեւ մէջ խոհեմութեան սերմեր կը ցանէ եւ կ'ուզէ բաղդաւորելու առաւատութեան պտուղն տարածել Սեբաստիոյ գէմ Սեբաստ օրէ Սեբաստացիներն եւ հաց մէջ բաղձանք ձեռնադրեր էր աւանց առաջնորդին խորհուրդ, եւ երկու ալ մէջ առաջնորդը պատրաստած էր նկատեր եւ հերէք երեխայ հան ենթագանս ալ բաց Յովհաննու. թեան ազգային ժողովներ համաձայն համար, խնդրել որ դիմեալ երեք անձինք ալ եղած են։ Սեբաստացւոց Կարապետ եպիսկոպոսին բաղձանք ձեռնադրութեան համար խնդրի նամակ մը գրեց Կարապետ եպիսկոպոսի թէ իր վիճակին մէջ գտնուած վանքի մը մէջ առանձին գիտութեան ձեռնադրութիւն չի կրնար ընել բայց կանոնաւորքն եւ բաց առաջնորդական իրաւասութեան, մանաւանդ որ ձեռնադրուածներն ալ գալուցին, գաղտնի եւ բնա կարգալ գիրք խօսեց անօգուտ մարդկի են եկեր կը ըսէ թէ Կարապետ եպիսկոպոսը անոնց ամէն մէկէն առանձին ոսկի առեր է։

«Առաջնորդը ըսելով նաեւ որ Կարապետ եպիսկոպոս կը պատրաստէ ի եկեր այս երկու շնորհի բաղդաւոր ձեռնին կե

սարիա եկեղեցին կոչելով եւ Հայկազին ալ պատկեն բանած է եկեր՝ առանց առաջնորդին ակէրկութիւն մի հայրապետոյս միջեւ զօրք, խոհեմ կառավարութեան գուար գնաց խնդ սուտ որ հարկ եղած զգուշութեան ընէն եւ Պատրիարքարան ալ հնազանդի զարկեր։

ՏԱԻՐՈՒ ՏԵՂԵԱՑ ԽՆԴԻՐԸ

(Շարունակութիւն տես Թիւ 1078)

• Նոյն շնորհքը կարծեցուցած չեմ համարիմ, բայց Գ. Հիւսասոր, քանի որ գաւք ալ պատրաստ էք եւ Ներսէսին Հայր, դարձեալ սխալ շնորհէք նոյն պատուարութիւն, ասոյ վասն գինես իմ յայս կարող չեմ ու կը Թախանձեմ եւ պէտի թախանձեմ որ ընդունիք այն խնդիրն եւ Թագաւորէք կատնոց դալ իշխանաց պատրաստ ընել, գործեալ եւ ես ինքերս փոխ մի յարալ ալ տուոյն, պէտք եղածները պէտք բաժն եւ պէտք պատուելն որ արուեստ ուրեք ձեր իրաւունքին չեղելին եւ նորանց աղբարութիւնները չհատանան եւ զմեց չեղածանոյ։

Եւ աւելցուց Գ. Հիւսասոր խոսելով թէ, «ինչ պատուական եկեղեցի անէք երկու սուրբ նման յանձնայ եղծասնք մէջ, հրաւ որ կ'արժէ Ցեղէն Սրբազան Հայր, երջանիկ եղբաւթ եւ ձեր որդը, որ Սուրբ Երուսաղէմի մէջ պատուական Պատրիարքութեան մի անձնակ յետոյ՝ օրինէս հայրենեան եւ փառաւոր եկեղեցի ալ անհաւ—

• Եւ այն 'ի վերայ լերինն Սիոնէ, բայց Սրբազան Պատրիարքն—

• Մեծ երջանկութիւն է այս ձեզ համար, կրկնեց Գ. Հիւսասոր, Սուրբ Երուսաղէմի մէջ եւ այն ալ Սիոն լերան վրայ այսպէս ընդարձակ եւ համակայ վանք ունենալը, սակայն պարտաւոր էք նաեւ այդչ խնդրանաց եւս զիջանել, որ անոնք ալ մասնակցելով մխիթարուին։—

• Միթէ ազգէր զանազան բարեմասնութիւններով երջանիկացեալ են, բայց Սրբազան Պատրիարքը դարձեալ իրենց ձեռքը գանուած տեղերով եւ փոխեած բարիքներով. մի՛թէ քիչ տեղ ունին Լատինք եւ Յոյնք իրենց ձեռքը։ Ինչ այն անհամար եկեղեցիները, որ գիտական կը վաղեն կարգօն եւ բազմաց բոլոր Թագաւորաց եւ համայն ժողովրդոց կողմանէ, եւ իրենք երբեմն զմեզ նախատելով կը յանդիմանեն թէ, «Ինչո՞ւ եւ բարեխօս ձեր ուրութեանց կողմէն կը նախնես չա. » եւ երբեմն ալ գաղտ փորձութեան անոնց աղգեցութիւնը մէջ բերելով կանիքները. հիմնը ուրութեանց անհամաձայնութիւն է, եւ այն այդքան բաժինը ունեցող, եւ զայն կշռածնայ վայելող մշտնջենաւորութիւն մը լինել Հայոց մեծամասնութեանը, որը առաջ ան մի եղած ուխտաւորաց փոքր գաւառին աղքատորէն առանց չեղելու Բարեկամ Ընկերութեան Տէրութեան օգնութեան հանգստականներուն ընծայականած լուրը միայն մխիթարութեան մէջ անդամ ժամանակի եկեղեցիներին՝ ո՞ր ասկեան մեղանչում կը ըսէք Գ. Հիւսասոր ձեռանէք կ'ասպնեմ, եթէ մենք այս մեր փոքր փայլմանն անանց մեծ համեմատ պատրաստ ենք բաց իրենց կարծեաց, իրենք իրենց տնտեսութեան բարութեանց՝ զոր կը վայելեն կը ստացիք, ո՞րքան պարտաւոր են մեզ եւ ձեռն եւ բաժն համեմատ ազդեցական մասաց բաժին թէ՝ « Ցասմ չատ առաւ՝ չատ խնդրեալի 'ի նմանէ » եւ Այսպէս խաղերով ոչխարներ գեղեցկաց բաժնելովն ամենայն սիրով, խօսք տալով Գ. Հիւսասորն թէ յուսալ ուրիշ ալ մի պ այլ։

(Շարունակելի)

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՔՈՒՉՈՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ
ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲՔ	ԺԱՄՔ — խառն կառախումբք			
ԵՐԹ	2	4	5	8
	առաւօտ	առաւօտ	իրիկուն	իրիկուն
Եէնի Գափուէն	7	9·45	12·25	3·10
Մագրգիւղ	7·19	10· 4	12·44	3·29
Այաստեֆանոս	7·37	10·22	1· 2	3·47
Քիւչիւք Չէքմէճէ	7·49	10·34	1·14	3·59

Կ. ՊՕԼՍՈՅ ՄՕՏԵՑՕՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲՔ	ԺԱՄՔ — խառն կառախումբք			
ԴԱՐՁ	1	3	5	7
	առաւօտ	առաւօտ	իրիկուն	իրիկուն
Քիւչ. Չէքմէճէէն	8·25	11·5	1·45	4·30
Այաստեֆանոս	8·42	11·22	2· 2	4·47
Մագրգիւղ	9	11·40	2·20	5· 5
Եէնի Գափու	9·14	11·54	2·34	5·19

1. 2. 7 եւ 8 թիւ կառախումբերը չարթուն ամեն օրերը կերթեւեկեն.

3. 4. 5 եւ 6 թիւ կառախումբերն ալ, կիրակիէ, Տօնից Ցուցոյ եւ Հայոց տօնի օրերն երթեւեկութիւն մ՚ աւելի կընեն.

Այս ցուցակին մէջ նշանակուած ժամերն եւրոպական են, եւ Կ. Պօլսոյ միջին ժամանակին վրայ հաշուեալ են.

... խմբագիր

Կը խնդրեմք որ յետագայ ազդարարութիւնս Ձեր պատուական թերթին մօտակայ թուոյ միոյն մէջ հրատարակել բարեհաճիք.

Ծառայելով կիւրակէ օրը, ապրիլ 25, յԱնուն Երեւման Ս. Խաչի կառուցեալ Ս. Եկեղեցւոյս տօնախմբութեան օրն ըլլալուն առթիւ, Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոսը յատկապէս Ս. Պատարագ մատուցանելով հանդիսապէս պիտի մաղթէ բարեպաշտ ժողովուրդը, զոր՝ ի գիտութիւն համայն ժողովրդեան ծանուցանելով եւ քաջալերել ըլլալով որ նոյն օրը բարեպաշտ Ազգայինք իւրեանց անձկալի ներկայութեամբն պիտի փութան պատուել Գիւղիս այդ տօնական եկեղեցին.

Պատիւ ունիմք մնալ խորին յարգանօք

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենապետ — Ատենադպիր

Միքայէլ Պէրպէրեան — Գ. Կ. Գրիգորեան

1871 ապրիլ 22

Գուրուչէշմէ

ԱԶԴ

Ռամաթիբոյ ժողովրդեան իր հրկիզեալ եկեղեցւոյն եւ վարժարանաց շինութեանը ձեռնարկած լինելով, Թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ 10000 կենդինար կիր (քիրէճ) պէտք է. Թէ որ այս կիրը տալ ուզէ, վաղը (կիրակի) առաւօտ Թաղ. խորհրդարանը կը հրաւիրուի.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՆԿՈՒԹԵԱՆ—ՊԱՏԱՆԵԿՈՒԹԵԱՆ
ՉԱՓԱՀԱՍՈՒԹԵԱՆ—ԾԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԺՈՂՈՎԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԽՐԱՏ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ
ՕԳՏԱԿԱՐ ԸՆՏԱՆԵԱՑ
ԵՒ ՈՒՍՈՒՑԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՑ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
Արամ Ընձէ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
Նշան Մ. Ջանգոչեան

Ամեն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի գին 5 ղրշ.

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ
ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ
ՏԵԱՌՆ
ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
Ի ՎԱՆՍ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

Աշխատասիրեալ

Առ. Միւհէնտիսեան Սրբազան Արքեպիսկոպոսին

Ցաւակցութեան առիւ Ս. Յակոբեանց

Ս. Ակոսոփուղը չհամարոց ամեն բարեպաշտ ազգայնոց ընթերցման եւ ազգային վարժարանաց մէջ ալ ուսուցման համար կարեւոր հրատարակութիւն մ'է, Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարքին հրամանաւ 'ի լոյս եկած,

Ու դրքը կրնայ ստանալ Երուսաղէմատանէն. Գին 7 ղրուշ.

ՀԻՔԵԱՅԷ
ՓԱՐԻՍ ՎԷ ՎԻԵՆՆԱ

Եօկէն 200 տարի յառաջ Կ. Պօլսոյ մէջ իր հնութեամբն եւ դրական արժէնքներով փայլող երեւմա Չէլէպի ձեռօք լատիներէնէ 'ի Տաճկերէն թարգմանուած հետաքրքրաշարժ ոտանաւոր վէպ մ'է, Զարդարեան արգասիքներէն 'ի լոյս ընծայուած.

Ամեն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի. Գին 10 ղր.

ՏԱՂՔ
ՆԱՀԱՊԵՏԻ
ՀԱՆԴԵՐՁ ԾԱՆՕԹՈՒԹԵԱՄԲՔ
Թարգմանեալ 'ի հելլէն բնագրէն
Թ. ՊԵՐՃԵԱՆ

Հին Յունաստանի հռչակաւոր քնարերգակ բանաստեղծներէն մէկն է Անակրէոն. եւ իր տաղերը՝ որ ամենամաքուր սիրոյ եւ գինւոյ վրայ են, շատ փափուկ սիրուն եւ զմայլելի են.

Հայերէն թարգմանութիւնը, որչափ որ կրցեր զանուլ, միծ. Թարգման Թէրզեանի յաջողակ գրչին եւ բանաստեղծական կիրթ ճաշակին շնորհիւ՝ բնագրին գեղեցկութիւնն ու փափկութիւնն բառ կարելւոյն պահած է, որ Թարգմանութեան մ'առաջին եւ ամենակարեւոր պայմաններէն մէկն է.

Ամեն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի. Գին մէկ քառորդ Մէճիտ.

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Հայկական Մայրենիքը եւ անձնականոց գորգ. ըլլալով պատմական ընտիր պատկերներ եւ ուրիշ զանազան տեսակ ծաղկագործական քանդակներ արժան գնով կը ծախուին Պիւյուքտէրէի խանը վերի յարկ թիւ 36 եւ Մահմուտ փաշա թիւ 237 հայերգական Ա. Մխտարեանի խանութներու. Ուշեալ պատկերներուն համար նաեւ զանազան տեսակ ամեն զոյն շրջանակներ ալ կը շինուին դրածանգենս գներով.

Իզմիտի Կայսերական գործարանի համար գնելի ... ցորեան ... գնահատութեան գրաւոր առաջնորդ քեղերումը 8 ղրշ եւ երկրորդին 7½ ղրշ տալով յանձնառու վաճառականն ներկայացաւ.

Վերջին գնահատութիւնն ապրիլ ամսոյ 26 երկուշաբթի օր 'ի ժամ 6 անի պէտք է 'ի Տարի Շուրաս.

Ուստի փափաք գնողներն պակասն առտուք նոյն օրն հրաւիրեալ են 'ի Դուռն Սերասքերի.

18 ապրիլ 1871

ի Դուռն Սերասքերի

Այս յուղարկը չարաթի երեք անգամ կը հրատարակուի. երկուշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը. Բաժանորդագրութեան տեղերն են Կ. Պօլիս Ձիւթի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մասիսի խմբագրատունը.

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ նոյն բարեկամ անձնակաները.

ԻԶՄԻՐ. Սահակեան աղա Տէրտէրեան.

ՆԻԿՈՄԻՏԻԱ. Թադէոս աղա Ամիրեան.

ԱՏԱՓԱԶԱՐ. Ցարութիւն աղա Նազարեթեան.

ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Կիւմուշեան.

ՍԱՄՍՈՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան.

ԵՐԶՆԿԱՅ. Վ. Արդար էֆէնտի Արզարեան.

ՎԱՆ. Մ. աղա Խաչիկեան.

ԶԷՅԹՈՒՆ. Նշանզօնա աղա Տէր Մարգարեան.

ԵՐԶՆԿԱՅ. Ընթերցասիրաց Ընկերութեան.

Ուրիշ քաղաքներէ ստացողները ուղղակի այս տեղերէն միջոցաւ կրնան իմանալ.

Խմբագիր—Տնօրէն
Կ. Ս. ՈՒԹՈՒՃԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ ՅԱԿՈԲ ԽԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ
24 ԱՊՐԻԼ

(ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ղՈՒՐՈՒՇԻՆ)

Լոնտրա 3 ամիս ղուրուշ		110—110¼
Մարսիլիա	»	23,30—23,40

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
24 ԱՊՐԻԼ

Օսմ. լիրա	ղուրուշ	110
Նաբոլէոն ոսկի	»	88
Իմփէրիալ ոսկի	»	89
Մէճիտիէ	»	61,50
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հնդկաց	»	105¼—108
Զլոթ	»	117½

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 24 ԱՊՐԻԼ

ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն կարծր	Պէսարապիա	29	—30	
»	» Աղաս	30	—31	»
»	» Պալէգը	29	—30	
»	» Պուրկազ	29	—30	»
»	» Թէքիրտաղ	29	—30	
կակուղ	Աղաս	30	—31	»
»	» Պէսարապիա	30	—31	»
Կիրքա Թուլա		30	—31	»
Ցորեն կակուղ Պուրկազ		26	—29	
»	Վառնա	26	—2	
»	» Պալէգը	26	—29	
Եգիպտացորեն Թուլա		19	—21	
»	Անատոլ.	19	—24	
Գարի Թուլա		14	—15	
»	Անատոլ.		—	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈԶԱԿ ԶՕՐ

Պուրսա	ղուրուշ	
Անատոլու	»	
Քօլօս	ֆրանք ոչ գին կայ	
Էտիրնէ	» եւ ոչ գնող	
Սալոնիկ		

ԲԱՄԲԱԿ (ղուրուշ)

Կէլկէ	հօխա	7½—
Իզմիր	»	8 —
Ադանա	»	7½—
Պաթրագասասան	»	6½—
Վրաստան	»	6½—

ԲՈՒՐԴ

Անատօլու լուացուած	հօխա	12
» չլուացուած	»	7½—
Ռումէլի լուացուած	»	12
» չլուացուած	»	7
Վրաստան լուացուած	»	—
» կէս		12 —13
» չլուացուած	»	22 —24
Տօպրուճա	»	8 —
Էտիլ Ճէնէք	»	7½—

ՄԱԶԸ

Պարսկաստան	հօխա	10½—
Անատօլու	»	9½
Հէրմէկ	»	—

ՃԷՑԻՐ

Գօյնեքի Ա. տեսակ	հօխա	22	
» Բ. »	»	20	—
Էնկիւրիւ	»	18	—
Թօգաթ	»	»	—
Աքէհիր	»	17	—
Եօզղատ	»	17	—
Զօրում		17	—

ԹԻՖԹԻՔ

Էնկիւրիւ	հօխա	44	—40
Գասթամօնի	»	44	—40
Պէյպազար	»	44	—40
Չէրքէզ	»	44	—40
Վան	»	22	—

ԱՑԾԻ ՄՈՐԹ

Ադանա	8—9½ կտոր մէկ Օ. Լ.			
Եօզղատ	»	»	»	»
Աքէսա	»	»	»	»
Էրզրում	»	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»	»

ԶԻԹ

Մուտանիա	հօխա	6	—
Այվալը	»	6	—
Սաքըզ	»	8	—
Միտիլլի	»	6	—

Պղինձ Թօգաթ երկրին մէջ		9½	—10
Պալէկ Դամիթանտօլ	հօխա		—
Աֆիոն	»	250	—260
Քիթրէ	»	20	—26
Սուսամ	»	3½	—
Կանաչ Քնաֆ	Քէյլ	39	—
» Ռումէլի	»		—
Մեղրամոմ Պարսկ. Բէյա	»	42	—48

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		ղուրուշ	
Խամ Լ. Ռուս. տեսակ 100 հօխ.		920	—940
» Բ. »	»	840	—
Եէմէն	»	48	
Շաքար փոշի Անգլ. կէս.		232	—255
» » կլորգ.	»		—
» գլուխ կլորգ.	»		—
Օձ. Թանգօ	հօխան	22	—25
» Բէկօ ծաղիկ	»	50	—70
Անագ գաղայ	կանտ.	850	—855
Պղպեղ (սիրէն)	հօխա	9	—
Երկաթ չիթիլ Պէնկալու	»	130	—150
» » Մասրաս	»	140	—160
Զինք տախտ. 100 հօխա Ֆր.		104	—
Երկաթ ծածանիւ		58	—60
» տախտակ		44	—
» բեւեռ		63	—64
Քարփիան		95	—
Երինջ խորիկ 100 ֆէրֆր.		39	
Կարաք եղ Ռուսիոյ	ղրշ.	14	—
Խաւիար	»	24	—27